

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	9
I. RÉSZ	
A betegség és a gyógyulás megértésének elméleti feltételei	11
1. Betegség és szimptóma	13
2. Polaritás és egység	23
3. Az árnyék	43
4. Jó és rossz	50
5. Az ember beteg	60
6. Keressük az okokat	65
7. Vizsgálódásunk módszerei	75
II. RÉSZ	
A betegség jelentése és jelentősége (Kórképek és jelentésük)	95
1. A fertőzés	97
2. Az elhárítás rendszere	109
3. A légzés	113
Tüdőasztma (asthma bronchiale)	116
Megfázás és influenzás bántalmak	121
4. Az emésztés	124
A fogak	126
A nyelés	128
Hányinger és hányás	129
A gyomor	130
A vékonybél és a vastagbél	132
A hasnyálmirigy	135
A máj	136
Az epehólyag	138
A kóros lesoványodás (anorexia nervosa)	139

5. Az érzékszervek	142
A szem	144
A fül	148
6. Fejfájás	150
Migrén	152
7. A bőr	156
Bőrkiütések	159
Viszketegség	162
8. A vese	164
Vesezsugor – művese	170
A hólyag	171
9. Szexualitás és terhesség	174
Menstruációs panaszok	175
Álterhesség (pszeudograviditás)	178
Terhességi problémák	179
Terhességi gesztózis	180
Szülés és szoptatás	181
Sterilitás (fogamzásképtelenség)	182
Menopausa és klimaktérium (a változás évei)	182
Frigiditás és impotencia	183
10. Szív és vérkeringés	186
Alacsony vérnyomás – magas vérnyomás	186
A szív	188
Kötőszöveti gyengeség, visszér, trombózis	192
11. Mozgásszervek és idegek	194
A tartás	194
Porckorong és isiász	196
Az ízületek	197
Reumatikus jellegű bántalmak	199
Motorikus zavarok: ferde nyak, írógörcs	202
Körömrágás	204
Dadogás	205

12. Balesetek	207
A közlekedési balesetek	209
Otthoni és üzemi balesetek	212
Csonttörés	213
13. Pszichés tünetek	215
A depresszió	217
Az álmatlanság	219
Szenvedélybetegségek	223
14. Rák (rosszindulatú sejtburjánzás)	227
15. AIDS	235
16. Mi a teendő?	242
A szervek és testrészek pszichés fogalmi megfelelői	251

ELŐSZÓ

Ez a könyv nem lesz kényelmes olvasmány, mert megfoszt attól a lehetőségtől, hogy a betegséget alibiként használjuk fel megoldatlan problémáinkra. Azt akarjuk ugyanis bemutatni, hogy a beteg nem a természet valamiféle tökéletlenségének áldozata, hanem igenis maga a tettes. És itt nem a környezetszennyező anyagokra, a civilizációra, az egészségtelen életre és más hasonló, jól ismert „bűnösökre” gondolunk; mi a betegségek metafizikus aspektusát szeretnénk előtérbe állítani. E szemszögből a tünetek pszichés konfliktusok testi megjelenési formái, s szimbolikájuk módot nyújt a páciens mindenkorai problémájának megfejtésére.

A könyv első részében az elméleti alapokat s a betegség filozófiáját tárgyaljuk. Nyomatékosan javasoljuk, hogy ezt az első részt gondosan és pontosan, lehetőség szerint többször olvassák el, mielőtt a második részhez hozzákezdnének. Ez a munka előző könyvem, *A sors mint esély* folytatásának vagy szövegmagyarázatának is tekinthető, bár törekedtem arra, hogy az olvasó zárt, egységes művet kapjon a kezébe. Ennek ellenére *A sors mint esély* olvasása – különösen, ha az elméleti rész nehézségeket okozna – kedvező előfeltételt teremthet a könyv megértéséhez, illetve kiegészítheti azt.

A második részben a leggyakrabban előforduló betegségeket szimbolikus jelentésükben mutatjuk be, s pszichés problémák megjelenési formáiként értelmezzük őket. A könyv végén az egyes tünetek betűrendes jegyzéke segít az olvasónak a keresett betegség megtalálásában. Szándékunk azonban elsősorban az, hogy egy olyan új látásmódot hozzunk közel az olvasóhoz, amelynek segítségével megérti és értelmezni tudja tünetei jelentését.

A betegség téma emellett alkalmat ad olyan világszemléleti és ezoterikus eszmék kifejtésére is, amelyek szétfeszítik a betegségtéma szűk kereteit.

Ez a könyv nem nehéz, de nem is olyan egyszerű vagy banális, mint amilyenek azok szemében tűnhet fel, akik koncepciónkat nem értik meg. Ez a könyv nem „tudományos”, hiszen hiányzik belőle a „tudományos leírásokra” jellemző óvatosság. Olyan emberek számára íródott, akik hajlandók saját útjukat járni, ahelyett hogy az út szélén üldögélve idejüket zsonglőrkodéssel vagy semmiré sem kötelező elcsépelt klisék ismételgetésével töltenék. Olyanok számára, akiknek a megvilágosodás a célja, s akiknek a tudományra nincs idejük – a tudásra van szükségük. Könyvünk sok ellenállásba fog ütközni –

mégis reméljük, hogy azokhoz (a kevesekhez vagy sokakhoz) is eljut, akik életútjuk során segédeszközöként kívánják felhasználni. Kizárolag nekik írtuk ezt a könyvet.

München, 1983. február
A szerzők

I. RÉSZ

A betegség és a gyógyulás megértésének elméleti feltételei

1. Betegség és szimptóma

Az emberi elme

A valódi tanítást nem fogja föl.

Mégis mily szívesen

Vitáznátok velem

Ha kétségeitek vannak

És semmit sem értetek.

Yoka Daishi „Shodoka”

Oly korban élünk, melyben a modern orvostudomány naponta képeszti el a laikust csodával határos lehetőségeivel és eredményeivel. Ugyanakkor egyre erősödnek azok a hangok, amelyek ezzel a szinte minden tudó modern orvostudománnyal szemben bizalmatlanságnak adnak kifejezést. Egyre növekszik azoknak a száma, akik lényegesen nagyobb bizalommal fordulnak a termeszetygyászat űsi vagy modern módszerei vagy a gyógyítás művészeteinek homeopátiás módja, mint magasan fejlett orvostudományunk felé. A kritikának sokféle alapja lehet – a mellékhatások, a tünetváltás, az emberiesség hiánya, a költségek robbanása és számos más probléma –, a bírálat tárgyánál sokkal érdekesebb azonban, hogy egyáltalán feltámadt ez a kritika. Még mielőtt ugyanis a bírálatok racionális feldolgozásához kezdenénk, támad egy olyan homályos érzésünk, hogy valami még sincs rendben, hogy a bejáratott út – dacára annak, vagy éppen amiatt, hogy következetesen van kiépítve – nem vezet a remélt célhoz. Az orvostudománnyal kapcsolatos ellenérzés sokunkban – köztük sok fiatal orvosban is – közös. Hamar szertefoszlík ez a közösség, ha az új, konkrét alternatív megoldások kerülnek szóba. Egyesek az orvoslás szocializálásában, mások a kemoterápia természetes, növényi gyógyszerekkel való helyettesítésében vélik megelni az üdvösségi útját. Míg egyesek minden probléma megoldását a sugárzás kutatásában látják, mások a homeopátiára esküsznek. Az akupunktúrát gyakorlók s a góckutatók azt követelik, hogy az orvosi szemlélet forduljon a testi folyamatok megítéléseben a morfológiai szintről az energetikai szint felé. Az akadémikus orvostudományon kívül rekedt irányzatokat és módszereket együttesen szívesen nevezik holisztikus orvostudománynak; ez azon törekvéseket jelenti, amelyek amellett, hogy nyitottak az orvosi módszerek sokfélesége előtt, semmiképpen

nem akarják szem elől téveszteni a teljes embert mint testi-lelki egységet. Időközben ugyanis majdnem mindenki felismerte, hogy az akadémikus orvostudomány az embert mint teljességet szem elől tévesztette.

A kutatás alapkoncepciója, a specializáció és az analízis, a részletek egyre kimerítőbb s egyre pontosabb ismeretével, szükségszerűen egyre inkább hátterbe szorította az embert.

Ha az orvostudományban folyó, egyébként meglehetősen frissítő vitákat s mozgásokat figyeljük, hamarosan feltűnik, hogy ezek a viták mennyire csak a különböző módszerekre s azok működésére korlátozódnak, s mily kevéssé szólnak az orvostudomány elméletéről, illetve filozófiájáról. Bár az orvostudomány a legnagyobb mértékben a konkrét gyakorlati teendőkből él, minden tevékenységében – tudatosan vagy tudattalanul – a mögötte álló filozófia fejeződik ki. A modern orvostudomány nem cselekvési lehetőségein bukik el, hanem azon a világképen, amelyre – a legteljesebb csendben s minden reflexió nélkül – cselekvéseit építi. A modern orvostudomány saját filozófiáján bukik el, pontosabban: a filozófia hiányán. Az orvosi tevékenységet mindeddig csak a funkcionális és a hatékonyúság orientálta; a tartalmi aspektusok hiánya feljegesítja a kritikát az „embertelenség” vádjára. Bár ez az „embertelenség” sok konkrét, külső szituációban megnyilvánul, ám ez a szituációk további funkcionális változtatásán keresztül nem hárítható el. Az orvostudomány beteg, s e betegségnek sok tünete van. Azonban, miként a többi páciens, az orvostudomány sem gyógyítható tüneteinek orvoslásával.

Az akadémikus orvostudomány kritikusainak és az alternatív gyógymódok hirdetőinek többsége mégis – egészen magától értetődően – magáévá teszi az orvostudomány világképét és céljait, s teljes energiáját a formák (módszerek) megváltoztatására fordítja.

Könyünkben a betegség és a gyógyulás kérdéskörét új módon közelítjük meg. Egyáltalán nem áll szándékunkban az e területen megszokott, hagyományos s mindenki által oly megingathatatlanak hitt alapértékeket átvenni. Ezért is nehéz és veszélyes a vállalkozásunk: ugyanis nem kerülhetjük el, hogy kíméletlenül utána ne menjünk olyan kérdéseknek is, amelyeket kollektív tabu óv a vizsgálódástól. Tudatában vagyunk annak, hogy ezzel olyan irányba lépünk, mely nem vág egybe az orvostudomány fejlődésének irányával. Szemléletmódnak jegyében több gondolati lépcsőt átugrunk, ennek feldolgozása az orvostudományra vár. Mindennek mély megértése előfeltétele annak, hogy a könyünkben található koncepciót tartalmilag követni tudják majd. Ezért írásunkkal nem a kollektív orvostudományhoz, hanem olyan egyénekhez for-